

7 juni 2025 - Pinksteren

VERBLIJDT U IN DE HEERE!

**Handelingen 2, vers 1 t/m 4 en vers 37 t/m 47
Filippenzen 4, vers 1 t/m 7**

Ik wil met u bij een tekst uit de Bijbel stilstaan, waarin het eigenlijk niet gaat over de Heilige Geest. Dat is een beetje raar met Pinksteren... Maar ik zal u zeggen waarom: waar het over de Heilige Geest gaat, daar gaat het ook heel vaak over vreugde. En als het in de Bijbel over vreugde gaat, heeft dat heel vaak en heel veel te maken met de Heilige Geest. Vandaar de tekst: verblijdt u altijd in de Heere; ik zeg het op nieuw: verblijdt je! Deze oproep past volgens mij helemaal op het Pinksterfeest.

Eerst even wat bewijsmateriaal voor de stelling dat 'vreugde' en 'de Heilige Geest' bij elkaar horen:

We lazten zojuist over de eerste christelijke gemeente in Jeruzalem, die groep gelovigen die met die eerste Pinksterdag lang geleden tot geloof was gekomen en enorm was gegroeid. Hoe ging het verder na dat prachtige Pinksterweekend? Nu, Petrus had hen gezegd dat zij als zij hun zonden beleden en lieten dopen de Heilige Geest zouden ontvangen. En wat er toen ontstond... zo mooi!...: ze komen dagelijks bij elkaar in de tempel, ze vierden thuis met elkaar avondmaal, ze deelden van hun bezittingen met elkaar en... zij aten met elkaar met vreugde. Ze aten met vreugde; het Griekse woord voor 'vreugde' is hier heel sterk: uitbundige vreugde, het was feest bij de gelovigen thuis. Dat gebeurt er dus als de Heilige Geest in het midden van mensen aanwezig is.

Nog een andere tekst uit het boek Handelingen, Handelingen 13. Paulus en Barnabas zijn op zendingsreis, zo vertelt Handelingen. En de gevolgen hiervan waren tweërlei: er kwamen heel veel mensen tot geloof. Prachtig! Er was dan ook grote blijdschap onder de niet-joden, zo staat er in vers 48 in dat hoofdstuk. Maar er was ook grote tegenstand vanuit de joden en vanuit niet-joden. En toch eindigt het hoofdstuk heel opmerkelijk: 'en de discipelen werden vervuld met blijdschap en met de Heilige Geest'. 'Blijdschap' en 'de Heilige Geest' worden in één adem genoemd. Want: ze horen bij elkaar. Je ziet het ook in nog een andere tekst, uit de Romeinenbrief (Romeinen 14, vers 17): 'het Koninkrijk van God bestaat niet uit eten en drinken, maar uit gerechtigheid en vrede en blijdschap in de Heilige Geest.' ... Nog één tekst even, 1 Thessalonicensen 1:6, daar schrijft Paulus: 'Ook u bent navolgers geworden van ons en van de Heer, toen u het Woord aannam te midden van veel verdrukking met blijdschap van de Heilige Geest.' ... Blijdschap en de Heilige Geest..., vreugde en Pinksteren..., dat hoort helemaal bij elkaar. Vandaar de oproep op deze Pinksterdag: verblijdt u altijd in de Heere; ik zeg het op nieuw: verblijdt je!

Nu, in de Filippensenbrief wordt die vreugde wel heel sterk benadrukt. Op elke bladzijde kom je het tegen: de vreugde van Paulus, de vreugde in de gemeente van Filippi, de oproep om blij te zijn en dan hier in het laatste hoofdstuk nog met een streep eronder, dikgedrukt, cursief: ik zeg het opnieuw 'verblijdt je!' ... Maar wat is dat nu voor een soort vreugde die wij moeten hebben?

Het is vreugde in de Heere, zo zegt Paulus erbij. Daar ben ik wel blij mee, dat hij dat er bij zegt. Want anders had ik die oproep tot 'blij zijn' wel heel wrang gevonden. Want hier zitten vanmorgen mensen die weinig of misschien wel helemaal geen vreugde beleven op dit moment. Mensen die fysieke pijn hebben, terwijl anderen daar niet van weten. Mensen die heel slecht slapen en daarom op zo'n zondagmorgen alle zeilen moeten bijzetten om er bij te blijven. Er zijn mensen met verdriet om een geliefde, heel recent of langer geleden. Mensen met grote zorgen over familieleden, zorgen die geen dag uit hun hoofd weg zijn. En dan zou je vanmorgen zo'n oproep krijgen om 'blij te zijn'? Dat matcht niet...

Vreugde over het leven, dat is bij sommigen gelukkig wel aanwezig, bij sommigen minder en bij sommigen misschien helemaal niet. Nu, je hoeft daarom vanmorgen geen gemaakte glimlach op je gezicht te toveren, niet net te doen alsof... Nee, in de kerk geen nep. Rikkert Zuiderveld, schrijver van bekende christelijke kinderliedjes, kon zich daar blijkbaar ook aan ergeren. Hij dichtte eens over een tv-dominee: 'zijn glimlach staat zó stralend op zijn gezicht bevroren, het lijkt wel of zijn tanden ook al weder zijn geboren'.

Nee, geen gemaakte vreugde hier, omdat het blijkbaar moet ondanks hoe je je nu voelt..., nee, wij gaan uitzoeken wat 'wees blij in de Heere' wel betekent. Want die vreugde in de Heere, die botst soms keihard op je leven van alledag, maar soms breekt die vreugde er ook wonder boven wonder dwars doorheen. Misschien hebben

sommigen dat wel eens meegemaakt. Paulus in ieder geval wel. Paulus heeft het in zijn brief aan de Filippenzen zo'n acht keer over 'vreugde', 'vreugdevol zijn' – je zou haast denken dat hij op een of ander feest aanwezig was, maar hij zat op dat moment in de gevangenis. Blijkbaar kan die vreugde in de Heer dwars door onze innerlijke blokkades heen breken... en dwars door onze omstandigheden heen tot bloei komen. Blijkbaar zijn onze omstandigheden, onze situatie, ons leven en beleven niet alles bepalend..., sterker nog: het is andersom. Die vreugde in de Heere kan soms juist je situatie in een ander licht stellen. Die vreugde in de Heere verandert je levensomstandigheden op zich niet, maar wel je beleven van je omstandigheden. Want die vreugde in de Heere, dat is van de Heilige Geest. Dat is *Zijn* werk. Of nog mooier gezegd 'vreugde', dat is een *vrucht* van de Geest. Hij geeft het. Hij laat die vreugde het groeien. Hij laat het opkomen vanuit de bodem van je ziel. De Heilige Geest transformeert ons leven van binnenuit. Zelfs zo sterk, dat Paulus in één zin over vreugde en over verdrukking kan schrijven aan de gemeente van Filippi. Of dat wijst op een soort gespleten persoonlijkheid bij Paulus..., of die vreugde in de Heere is echt zo bijzonder en soms zo bijzonder sterk dat het dwars door andere dingen heen tot bloei komt.

Maar we zijn er nog niet...: wat is die 'vreugde in de Heere', dat 'blij zijn in de Heer' dan? Nu, die vreugde heeft alles te maken met de Heere. Hij is de bron, de basis, de reden van die diepe vreugde. Het is vreugde *in de Heere*. Op die Eerste Pinksterdag in Jeruzalem was dat heel duidelijk te zien wat dat betekende. Petrus hield een heel heftige preek met Pinksteren. Zijn preek eindigde niet met een mooi gedicht, of een bemoediging om mee te nemen de week in. Nee, hij zei: 'laat heel het huis van Israël weten dat God Hem (= Jezus) tot een Heer en Messias gemaakt heeft, deze Jezus, die jullie gekruisigd hebben'. Met andere woorden: 'jullie zijn degenen die Hem vermoord hebben. Amen'. De mensen trokken wit weg. Ze wisten niet wat ze moesten doen, ze wisten niet waar ze het zoeken moesten. Ze werden bang van zichzelf..., en diep angstig voor God. Maar toen kregen zij van Petrus te horen: maar er is bij God vergeving voor jullie.. En sterker nog: 'als jullie je bekeren, zullen jullie de gave van de Heilige Geest krijgen'. God zegt dus niet 'Ik kom er niet meer op terug', maar: 'Ik wil een totaal nieuw begin met jullie maken'. Het begin waarover al die profeten (Joël, maar ook David) eeuwen geleden hebben gesproken, dat begin is vandaag bij jullie aangebroken.

Wat een diepe blijdschap in de Heere ontstond er toen! Want de Heere God tilde de mens uit zijn of haar werkelijkheid... en Hij plaatste hem in Zijn werkelijkheid. Die werkelijkheid van de luisteraars van Petrus' Pinksterpreek was: ten dode opgeschreven, slachtoffer van zichzelf. Los van God geraakt. Verloren. Alleen met je kwetsbare leventje. ... En Gods werkelijkheid was: 'Ik ben bezig om vanuit Mijn liefde en genade alles nieuw te maken en jullie mogen erin delen.' Wat onvoorstelbaar mooi! *God tilt je uit jouw werkelijkheid... en Hij plaatst je in Zijn werkelijkheid.*

Lewis, een bekende Engelse schrijver en professor, die later tot geloof is gekomen, heeft dat ook zo ervaren. Hij beschrijft zijn bekering als een 'verrast worden door Vreugde' (surprised by Joy). Op zijn ontdekkingstocht naar God kwam hij zichzelf tegen, hij schrijft: *ik trof bij mijzelf ontstellende dingen aan: een dierentuin vol begeerten, een gekkenhuis vol ambities, een kleuterklas vol angsten, een harem vol gekoesterde haatgevoelens. Mijn naam was Legioen.* Dit was zijn werkelijkheid. Zijn leven, voor even. Maar... hij werd in Gods werkelijk geplaatst. Hij ging Gods vreugde ervaren. Hij had al heel veel vreugde in zijn eerdere leven ervaren - Lewis genoot van literatuur, van natuur – maar al die dingen waren slechts 'richtingbordjes' (zoals hij ze zelf noemt). Het was heerlijk, maar tegelijkertijd waren het slechts richtingbordjes richting de ware Vreugde, richting God. Vreugde in de Heere, dat is het ervaren, het weten, het voelen dat jouw leven met allemaal rafelrandjes, schade en kwetsuren een leven mag zijn uit Gods schitterende genade..., een leven in volkomen vergeving en aanvaarding, zonder schuld, zonder onuitwisbaar verleden...

Vreugde in de Heere, dat is: een leven samen met de allerhoogste God en Heer..., terwijl jij zo klein bent en Hij zo groot, ik zo onzuiver en Hij een en al zuiverheid en licht.

Vreugde in de Heere, dat is het beseffen dat je niets hoeft te kunnen voor God (en ook bijzonder weinig kunt eigenlijk), maar dat je alle liefde wordt gegeven, liefde zo diep als de kruisdood van Jezus, voor jou.

Vreugde in de Heere dat is tegen al je angsten en vragen in mogen zeggen dat je zeker bent..., dat je daarom ook

niet alles hoeft te begrijpen, maar dat je geborgen bent, dat echt niets je van Gods liefde kan scheiden.

Vreugde in de Heere, dat is je ook verheugen in de toekomst, over de eindigheid van alles en zelfs over je eigen dood heen mogen kijken naar een eindeloos goede toekomst bij God Zelf!

Vreugde in de Heere, dat is genieten van je zegeningen, van alle goede gaven van God in het groot en klein..., maar bovenal genieten van God Zelf, Wie Hij is... hoe bijzonder...

Lewis had geen keuze, zo schrijft hij. Het was niet 'alles of niets', zo schrijft hij. Het was: alles. Hij kon zich alleen maar overgeven met alles wat hij had en alles wat hij niet had aan deze Heere. Want God is zo overweldigend groot... en overweldigend goed... Zo genadig. Zo anders. Zo hoog... en zo dichtbij. Zo ontzagwekkend heilig... en zo onbegrijpelijk liefdevol.

'Jullie hebben Hem gekruisigd!' Maar ook: 'jullie zullen Gods Geest mogen ontvangen.' Begrijp jij iets van God? Ik niet. Maar ik word er wel heel blij van. Wees blij in de Heere.

Wees blij in de Heere. Ik zeg het opnieuw: verheug je! Dat is: verheug je in wat Jezus heeft gedaan, hoe diep God voor ons is gegaan. ... Verheug je alvast in Zijn toekomst. ... Verheug je dat je ook ingeschakeld wordt in Zijn grote werk aan deze wereld, dat God ook u wilt laten delen in Zijn Koninkrijk dat Zich een weg baant in deze wereld. ... En... verheug je in Wie de Heere is. De bron van al het goede. De bron van al het leven. De bron van liefde, zo diep, zo zuiver. Wees blij in Hem!

Iemand schreef eens dat die vreugde het kenmerk is van een christen. Nu, na alles wat wij hebben gezegd over wat die vreugde in de Heere precies inhoudt, kan ik dat wel beamen. Het kan niet anders of de vreugde in de Heere moet het kenmerk van een christen zijn, toch? ... Maar toen ik dit naast mijn eigen leven legde, had ik neiging om toch even terug te krabbelen... Niet dat ik niet blij kan zijn hoor... en eigenlijk ook nog wel vreugdevol-in-de-Heere-zijn..., maar is die vreugde-in-de-Heere nu echt *mijn* basis? Hoe is dat bij jou, bij u: doortrekt deze vreugde in de Heere echt je leven? Ik zal eerlijk zijn: soms moet ik het er echt weer even bijslepen hoor! Of moet je er weer even naar op zoek gaan, omdat het ergens is blijven liggen bij alles wat je onderweg bent tegengekomen.

Wat zou het mooi zijn als die vreugde in de Heere echt de basis van onze gemeente zou zijn en de basishouding van ieder van ons persoonlijk. Dat wij leven, beleven, geven uit de vreugde in Christus. Dat wij ook met elkaar huilen om de wereld en rouwen om onze verliezen, maar tegelijkertijd tegen elkaar zeggen: de vreugde in de Heere is onze kracht, dat is het toch?! Dat wij misschien wel met elkaar ruziën en discussiëren over allerlei dingen, maar dat wij dan bij elk meningsverschil eerst de vreugde in de Heere zullen delen met elkaar. Maar ook dat we niet puur leven van al het moois dat God ons geeft, maar dat wij vreugde hebben uit Wie God Zelf is. Dat dat in mij opkomt, als ik een rottag heb: 'Eddy, in de Heere is je vreugde, ook vandaag toch?' Dat je dat tegen jezelf zegt, als je gestrest in de auto zit. Dat je dat jezelf voorhoudt als je het de laatste weken nog moet zien uit te houden op school..., of als je werk een sleur wordt..., of als je heel erg naar jezelf opzoek bent..., of tegen iets opziet. 'Ik zeg het opnieuw: 'verblijdt je. Verblijdt je in de Heere'.

Ik kwam bij Wilhelmus à Brakel, een van de ernstige theologen uit de 17e-18e eeuw, in een van zijn boeken een heel hoofdstuk tegen over blijdschap en hoe je die blijdschap in praktijk moet brengen, omdat dit zo belangrijk is voor je geloofsleven. En – zo schrijft hij daar ook bij – je doet de Heere God zo tekort als je die blijdschap in Hem laat liggen... Als je jezelf nestelt in je somberen of klagen..., als je je steeds laat meenemen door je gevoel, je stress, je humeur, dan doe je daar God pijn mee. En... het is ook gewoon schadelijk voor jezelf. Zo heeft God je niet bedoeld.

Nu, niet alles kan je veranderen - ik wil vanmorgen niet over al onze pijn en moeiten heen walsen - maar wat zou het mooi zijn als een christelijke gemeente bekend zou staan om haar vreugde in de Heere. En dat je ook jezelf daarin zult trainen om dat de basis voor je leven te laten zijn.

Dat kunnen niet zelf. Maar daarom is het gelukkig Pinksterfeest geworden. Gods Geest is gekomen. En het bijzondere aan Gods Geest is: je ziet Hem niet, maar je merkt het wel. Gods Geest blijft altijd wat op de achtergrond, het blijft wat vaag met Pinksteren, niet zo concreet als Jezus als Mens onder de mensen..., maar ondertussen is Zijn aanwezigheid zo belangrijk en zo mooi. Hij gaat van binnenuit aan de slag. In onze harten. En in het hart van de gemeente. Hij laat blijdschap groeien, en liefde, en vrede.... (Daarover morgen meer). Maar de Geest werkt niet buiten ons om en daarom klinkt ook steeds weer die oproep: 'wees blij in de Heere'. Het 'blij zijn' is niet een optie..., iets waarvan je moet hopen dat je het nog een keer krijgt of niet..., het is *een opdracht*.

Ik probeer uit te leggen hoe dat zit, want de opdracht 'wees blij' klinkt wat vreemd. Je kunt lastig op commando blij zijn, toch? Hoe zit dat?

Nu, in de Bijbel wordt 'blij zijn' niet slechts als een gevoel gezien, maar vooral ook als een daad. Net zoals liefde eigenlijk. Als het in de Bijbel gaat over liefde, neem het 'je moet je naaste liefhebben', dan moet je niet in je binnenste gaan zoeken of er nog iets van liefde aanwezig is, nee, dan moet je je portemonnee trekken, of je handen uit de mouwen steken, of tenminste je ogen open houden voor de ander. Dat is 'liefhebben'. Zo ook 'wees blij'. Het is niet: wachten tot er iets van vrolijkheid in je binnenste opborrelt, nee, het is: ga voor God zingen. Loof God om Wie Hij is. Eer Hem. Daarom klinkt ook in de psalmen zo vaak de oproep 'wees blij in de Heere!', met vaak daar achteraan: 'zing voor Hem', of 'breng offers', of 'dien Hem'. Blij-zijn dat is niet slechts een gevoel, maar een werkwoord. En met dat je er mee aan het werk gaat, gaat je gevoel soms ook mee, kan dat groeien, verdiept het zich.

Ik zou u er op het einde van de preek niet helemaal meer mee vermoeien, maar ik moest denken aan hoe dat ook soms in psychologische behandelingen werkt: je kunt eerst proberen om met elkaar bij de diepe onderliggende gevoelens te komen..., maar je kunt ook proberen om eerst te werken aan het denken en aan het gedrag..., waardoor de gevoelens soms ook veranderen, of minder lastig worden. Nou, vanmorgen geen psychologische behandeling, maar wel de oproep: werk eraan. Die vreugde van de Heere komt je niet aanwaaien – nee, de wind van Pinksteren wil je inschakelen: dat je God probeert te aanbidden, dat je voor Hem zingt..., dat je in ieder geval tot je door laat dringen Wie Hij is..., dat je Hem ruimte geeft om er in je leven te zijn, ook op die

momenten dat het soms heel lastig wordt.... Want wat is het iets geweldigs moois als die vrucht van blijdschap in je leven mag groeien!

En laten wij dat vooral met elkaar oppakken en aanpakken, want je kunt het in het Nederlands niet zien, maar deze oproep om je in de Heere te verblijden staat in het meervoud. Het gaat er niet om dat ieder van ons een blij leven zal hebben, het gaat erom dat hier in ons midden een grote vreugde is in de HEERE. Dat God door zoveel mogelijk mensen de eer krijgt die Hij waard is. Dat wij elkaar opzoeken, enkel en alleen vanwege Hem. Dat wij ons – zoals Psalm 105 in oude taal zo mooi zegt – ons hart verenigen tot Zijn eer en ons verblijden in de Heer.

Ik kreeg laatst van een catechisant een tip om de preek aan het einde samen te vatten. Dat zou hem helpen, zo zei hij. Nu, ik heb geluisterd. Hier volgt de samenvatting van de preek door middel van een plaatje:

Bij Pinksteren hoort geen grijze massa, maar kleur. Blijdschap. En die kleurigheid heb je niet allemaal in jezelf, nee, die ontvang je. Met elkaar. De een heeft dat kleurtje en de andere krijgt van de Heilige Geest die tint, de een staat daar ergens op het pallet en de ander wat dichterbij of verderaf misschien. In ons met elkaar wil de Heilige Geest veelkleurige vreugde brengen.

Vreugde in en door het kruis. Het kruis van de Heere Jezus, wat Hij voor ons heeft gedaan. Dat kruis wijst omhoog, naar God. Naar Wie Hij is. Naar wat Hij met deze wereld voor heeft. Naar Zijn toekomst. Naar Zijn heerlijkheid. Naar Hemzelf, zo bijzonder Hij is. Wees daarom blij in de Heere. Laten wij met elkaar die blijdschap delen, zoeken, laten verdiepen, vasthouden, uitdelen.

Laten wij bidden dat de Heilige Geest dat vuur van blijdschap in ons wil aanwakkeren, wil opstoken, zodat nog veel meer mensen zich daar aan mogen warmen... en dat het opstijgt tot een offer voor God.